

Nieuwsbrief

September 2025

Nieuws van de bestuurstafel

Onderstaand een aantal korte items uit de voorbije maand:

- Sinds ca 2002 ligt verborgen in de tuin bij het heemhuis een ijzeren kei (een brok ijzeroer). Deze kei is indertijd gevonden bij werkzaamheden in de kasteeltuin. D'n Ossenbeemd wil deze kei graag toevoegen aan hun tentoongestelde items over de Peellandbreuk. Wij zijn van mening dat de ijzeren kei daar veel meer aandacht krijgt dan bij ons in de tuin. Wij dragen deze brok ijzeroer dan ook in bruikleen over aan D'n Ossenbeemd. De gemeente was behulpzaam bij het transport van het Heemhuis naar d'n Ossenbeemd.
- Wij vragen ons af hoe onze leden denken over de gang van zaken binnen onze heemkundekring. Wat gaat er goed? Aan welke verbeterpunten denkt u? Om dat na te gaan vragen wij u om [een korte enquête in te vullen](#). Wij rekenen op uw medewerking.
- Begin augustus werden we geattendeerd op een kapotte ruit in het raam van de bibliotheek. Vanwege het voorzetraam aan de binnenzijde was er geen sprake van een acute noodsituatie. We hebben onze verzekeraar hiervan in kennis gesteld. Mede vanwege de vakantieperiode heeft het echter tot eind augustus geduurd voordat er een nieuwe ruit is geplaatst.

Namens het bestuur,
Jos Thijssen, secretaris

Medewerkers van de gemeente verzorgen het transport van de ijzeren kei

Wij doen ook mee aan Rabo ClubSupport!

Stem op ons!

Ontdek hoe op Rabobank.nl/clubsupport

Ook dit jaar nemen wij deel aan Rabo ClubSupport. Als doel hebben we gekozen voor een verdere optimalisering van het klimaat in onze bibliotheek. In de periode van 1 tot en met 23 september kunnen leden van de Rabobank hun stem uitbrengen.

Als u onze heemkundekring een warm hart toedraagt stem dan op ons. En motiveer familie en vrienden om ook een stem op ons uit te brengen.

Vrijwilligersmiddag 6 september 2025

Met onze jaarlijkse vrijwilligersmiddag willen wij alle vrijwilligers bedanken voor hun inzet voor onze heemkundekring. Deze vrijwilligersmiddag wordt gehouden op zaterdag 6 september 2025. De vrijwilligers hebben hiervoor inmiddels een uitnodiging ontvangen.

Mocht u als vrijwilliger geen uitnodiging hebben ontvangen, stuur dan een berichtje naar secretaris@heemkundekringdeurne.nl.

Kleine excursie op zaterdag 13 september naar kasteelruïne Huys ter Horst te Horst

Graag willen wij u herinneren aan de kleine excursie op zaterdag 13 september 2025. In de vorige Nieuwsbrief is hier uitgebreid aandacht aan besteed. Bij deze verwijzen wij u naar de Nieuwsbrief van augustus en/of naar onze website. Onderstaand nog een paar praktische zaken die ook in de vorige Nieuwsbrief opgenomen zijn geweest:

De kosten zijn € 7,50 p.p., cash te voldoen op de excursiedag.

We dienen op zaterdag 13 september 's middags om 14.45 uur bij de kasteelruïne te zijn. Zoals te doen gebruikelijk gaan we bij kleine excursies met eigen vervoer. Het adres is Kasteellaan 2 te Horst. Men vindt deze locatie door in Horst op de Venrayse weg tegenover Restaurant "Horst World Kitchen" een klein weggetje in te slaan, door een tunneltje onder de A73 door te rijden en vervolgens via een historische poort over een bruggetje een parkeerplaats op te rijden. Deze parkeerplaats is alleen open voor bezoekers van het kasteel, dus voor ons. Daar worden we opgewacht door de gidsen.

Meldt u svp ruim van tevoren aan! Aanmelden kan via e-mailadres: klaashendriks@planet.nl

Als mensen geen eigen vervoer hebben of liever zelf niet rijden, is dat geen beletsel om niet mee te gaan. Er wordt geregeld dat ze dan met iemand mee kunnen rijden.

De prijs is incl. 1 x koffie, thee of flesje fris! Naast het complex is bovendien gelegenheid voor horecabezoek na afloop, zoals in een historische tiendschuur die daarvoor is ingericht. We wensen de deelnemers een leuke dag.

Klaas Hendriks, voor de Werkgroep Lezingen en Excursies

De boekenmarkt op 24 augustus 2025

Boekenmarkt zondag 24 augustus

Op deze zonovergoten zondag konden we dankzij een ruime gift een groot assortiment boeken aanbieden. Voor de middag hebben een aantal vrijwilligers de boeken op tafels op de beugelbaan uitgestald.

Pal na openingstijd verdrongen zich zo'n 40 personen om dat ene voor hen unieke boek te scoren. In totaal hebben we ruim 80 personen kunnen verwelkomen. Ook financieel is deze boekenbeurs een succes geworden.

Op de boekenbeurs werden niet alleen oude boeken aangeboden. Ook het boek 'De palen voorbij' kon op warme belangstelling rekenen.

De coördinatie van deze boekenbeurs lag dit jaar bij Klaas Hendriks. Wij bedanken hem en alle andere vrijwilligers voor hun inzet bij deze boekenbeurs.

Open Monumentendagen 13 en 14 september 2025

De Open Monumentendagen zijn op zaterdag 13 en zondag 14 september 2025 steeds van 10.00 tot 16.00 uur. In de vorige Nieuwsbrief hebben we al aangegeven, dat de VVV een brochure uitbrengt met de activiteiten van en een fietsroute langs verschillende deelnemers.

Vorige maand hebben we in de nieuwsbrief een oproep gedaan voor vrijwilligers om de openstelling op zaterdag en zondag te faciliteren. Helaas zijn er hierop geen reacties gekomen.

Vandaar dat we onze oproep herhalen om een of meerdere dagdelen op de zaterdag en/of de zondag de Open Monumentendagen mede mogelijk te maken.

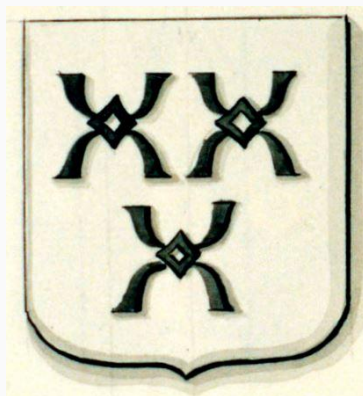
Legaat

Onlangs werden wij aangenaam verrast met een legaat. Inmiddels kregen we een mooi bedrag op onze bankrekening bijgeschreven. We hebben de executeur-testamentair bedankt voor deze gulle bijdrage aan de financiële positie van onze vereniging.

Donatie

De Monumentenwacht begeleidt ons bij het onderhoud van ons heemhuis. Zij geeft in volgorde van urgentie aan wat er gedaan moet worden om is heemhuis zo goed mogelijk te onderhouden.

Onlangs heeft Willem van Kampen (Bouwservice van Kampen) werkzaamheden verricht aan dakgoten, afvoeren en andere lekkages. We werden aangenaam verrast met zijn mededeling, dat hij deze keer geen kosten in rekening zou brengen. Dit omdat hij onze heemkundekring een warm hart toedraagt. Natuurlijk hebben we hem hiervoor van harte bedankt.

Het wapen van Vlierden

In 2026 bestaat Vlierden 700 jaar

Door heemkundekring H.N. Ouwerling werd onlangs een bijzonder en waardevol document verworven over de geschiedenis van Vlierden. Het betreft een kopie uit 1661 van een originele brief van Karel de Stoute over de uitgifte van zo geheten "gemeine gronden" of "gemeinte" aan de inwoners van Vlierden.

De originele uitgiftebrief van 1326 van de gemeente van Vlierden is verloren gegaan, maar een bevestiging van die brief uit 1468 is in kopievorm bewaard gebleven. Deze kopie uit 1661 werd in 2025 door heemkundekring H.N. Ouwerling verworven. Oud-archivaris en lid van onze vereniging Hans van de Laarschot ontdekte op internet dat er bij een antiquariaat in Den Haag een manuscript uit 1661 te koop werd aangeboden en dat Vlierden daarin genoemd werd. Hij tipte hierover het bestuur van de heemkundekring en toen bleek dat het ging om een kopie van de genoemde akte uit 1468 was de beslissing tot aankoop snel genomen. Te meer omdat het document van groot historisch belang is voor de bestuurlijke geschiedenis van Vlierden. In 2026 is het precies 700 jaar geleden dat de Vlierdenaren hun gemeente (gemeenschappelijke gronden) in gebruik mochten nemen en zelfstandig het bestuur ervan mochten regelen.

Bijna 600 jaar lang, tot de samenvoeging met Deurne en Liessel op 1 januari 1926, was Vlierden een zelfstandige gemeente. Het verworven document, ofschoon meer dan 360 jaar oud, is nog in zeer redelijke staat.

Kort samengevat is de inhoud als volgt.

In 1468 kende hertog Karel de Stoute aan de ingezetenen van Vlierden onder bepaalde voorwaarden het gebruik van de gemeente toe. 140 jaar eerder, op 26 februari 1326, was dat ook al gedaan door hertog Jan III van Brabant. In de regeerperiode van Philips de Goede, de vader van Karel de Stoute, bleek echter dat de Vlierdenaren een groter deel van de gemene gronden in gebruik hadden genomen dan in de brief van hertog Jan was beschreven. Er moest dus een nieuwe uitgiftebrief worden opgesteld waarin de feitelijke situatie nauwkeurig beschreven werd. Uiteraard ging dit gepaard met een verhoging van de prijs die de Vlierdenaren daarvoor aan de hertog moesten betalen.

Het bezit van die gemeente werd op verzoek van de Vlierdense ingezetenen door hertog Philips de Goede bevestigd, maar door diens overlijden in 1467 bleef een open brief daarvan achterwege. Zijn zoon hertog Karel de Stoute stuurde de Vlierdenaren in 1468 alsnog de gevraagde verkrijgsbrief. Aan die van Vlierden werd daarin ook toegestaan om twee gezworenen te kiezen om voorschriften voor het gebruik van de gemeente te maken. Voor de naleving van die voorschriften werd door de rentmeester van Den Bosch een schutter aangesteld. De ingezetenen mochten bomen planten voor hun erven tot 40 meter op gemeentegrond, mits ze daarvoor de houtschat betaalden. Ze moesten er dan wel voor zorgen dat de wegen begaanbaar bleven. De eikels van de bomen bleven voor algemeen gebruik. Een schepenbank van zeven personen moest met de schout van Peelland rechtspreken en stelde naast de oude belastingen ook de nieuwe belastingen vast.

De hele brief, bestaande uit 12 beschreven bladzijden, is met de transcriptie en de hertaling naar hedendaags Nederlands, te zien en te lezen op DeurneWiki. Zie https://www.deurnewiki.nl/wiki/index.php?title=De_uitgiftebrieven_van_de_gemeente_Vlierden_van_1326_en_van_1468

Pieter Koolen

Ontdek nieuwsbrieven en websites van andere historische verenigingen

Van Heemkundekring De Vonder ontvingen wij onderstaande informatie, die wij graag met u delen:

Wij zijn niet de enige in het werkveld van de lokale geschiedenis en willen u graag een overzicht geven van nieuwsbrieven en websites waar u kunt kijken voor informatie over onze dorpen. We zijn als heemkundekring met veel verschillende historische verenigingen verbonden.

Door u in te schrijven op deze nieuwsbrieven ontvangt u regelmatig updates over nieuwe onderzoeken, evenementen, boekbesprekingen en digitale bronnen. Het loont daarnaast ook om eens op de websites zelf te kijken. Via de volgende links kunt u zich inschrijven en vindt u de homepage van verschillende historische verenigingen:

- Erfgoed Brabant - [homepage](#) (onderin kunt u zich inschrijven voor de nieuwsbrief)
- Brabants erfgoed – [nieuwsbrief](#) en [homepage](#)
- Monumentenhuis Brabant - [homepage](#) (onderin kunt u zich inschrijven voor de nieuwsbrief)
- Nederlandse genealogische vereniging – [nieuwsbrief](#) en [homepage](#)
- Brabants Historisch Informatiecentrum – [nieuwsbrief](#) en [homepage](#)

- Regionaal historisch centrum Eindhoven (o.a. gemeentelijke archieven) – [homepage](#)
- Historische geografie Brabant - [homepage](#)
- Delpher - [homepage](#)
- Topotijdreis - [homepage](#)
- Arcanum maps - [homepage](#) (ook voor vakantiebestemmingen)

Kijk natuurlijk ook eens op onze eigen website: <https://heemkundekringdeurne.nl/>

Bezetting openstelling heemhuis op zondag

Voor de openstelling van ons heemhuis, elke 2e en 4e zondag van de maand, zoeken we nog een aantal vrijwilligers die bereid zijn gemiddeld vier keer per jaar als gastvrouw/-heer te willen optreden.

Meer informatie en/of aanmelden kan via [het secretariaat](#).

Voor de maand september treden de volgende leden als gastvrouw/-heer op:

- 14 september: Toos Heinsbergen, Sjaan vd Weijst en Anneke Boonstra
- 28 september: Ad vd Steen en Piet Driessen

Openingstijden heemhuis

- Elke 1^e maandag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor Genealogie.
- Elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur
- Elke 3^e woensdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor DeurneWiki en DocuDataDeurne
- Elke 1^e woensdag van de maand van 19.30 tot 21.00 uur voor de bibliotheek
- Elke 2^e en 4^e donderdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor fotoherkenning
- Elke 2^e en 4^e zondag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur

Uit Het Schetsboek van Deurne - Henry van den Berkmortel